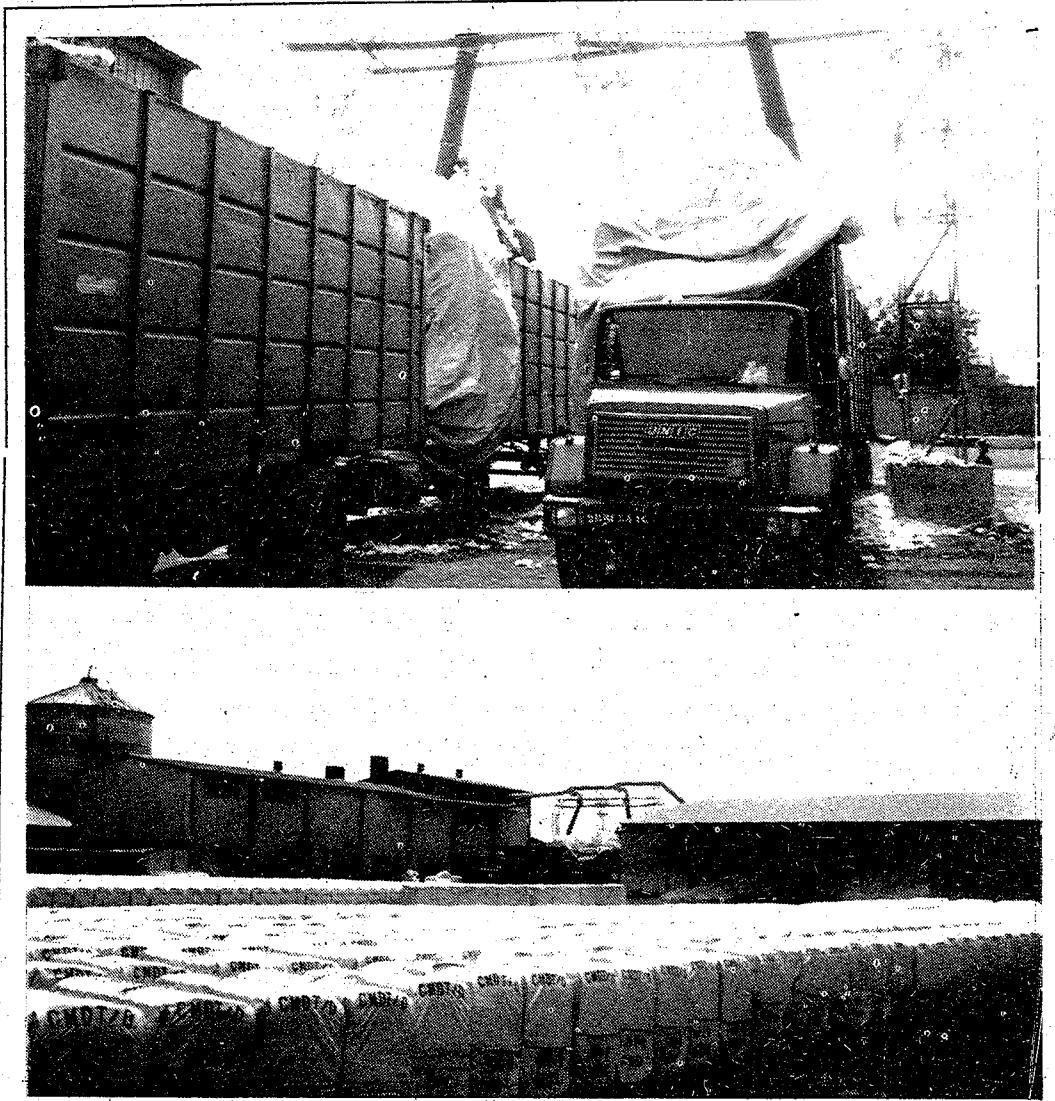

Jekabaara

Jamone Cikela ceman n'a musiman kumafoniseben

Faamuya

Yiriwaton

KOORI FURAKECOGO N'A LADONCOGO DE B'A KE SANU YE

Dakun W

N° 2

Lebila

N° 3

Abdulayi Bari an fasokanw lasaramayabaga

N° 4

Koori furakecogo n'a ladoncogo de b'a ke sanu ye

N° 6

Koori ye soro lasinsinfen ye, nka geisya sorcen fana don

N° 7

Kangaba cikekafo

N° 9

"ODIK" duguyiriwatow ka baaraw suganicogo

N° 11

Manden buruju
(tige foto)

N° 12

Saburuman labanko
(Tige laban)

Nabil a

MOGO KO-DON BE, I KO-BEE-DON TE

Haketo ni weleli ani taasi

"A be fo ko "bonya be Manden, bonya lasegin fana be Manden". Awa, k'a miné Mori Kante la, i'n'a fo Sunjata Keyita yere y'a fo cogo min : "Maden be lonbonlanban filen kono, nka Manden te bon de !" Dijé jamanaw tarikumasaw yere ko : "Ni Mali jama-na kéra kogo ye, Manden be k'a sintin kogokun ye". Mandeba in dun yere bora min ? joyorojumen b'a n'a kónokow la, n'o y'a ke farafinna taamaseere ye ? Maden n'a ka kabakofénw, joyoro jumen b'u la bi an ka jamanaba in denw sirili la pogonna ? Aa, Jekabaara kalanbagaw, nin jaabi ninnu bëe de soroli kanma, an y'an sen bo an yere koro ka se Kaaba, n'o ye Manden duguba ye. Yen an kunnafonibaga kéra anka cekoroba ye, n'o ye Maliki Keyita ye. O n'a denke ye minnu f'an ye Manden kan, aw be n'o de kunnafoni soro Jekabaara in n'a nofetaw n° 11 na sa fo ka t'a foori. O de kanma an ka jemukan min be wele ko "Fasoden numan ka kene", o terunna ka na n° 10 nan na. An be haketo jini ke Mandenkaw bëe fe, k'a jira u la ko nin kunnafoni in kun de y'an ka jamana ko koro n'a seemedyorow nejinini ye. Ni mogomin dinko Malii ko fôlode ko Manden. Oro sa u k'a don k'an ka "Yerédon kene" in te gundo boro kene ye, nka korelen fokene de don kura nataw sinsinni kanma. Ni Ala sonna, aw be na kunnafoni soro kene kelen in kan (ni Manden ta foori la) an ka jamana yoro koro tow bëe n'an ka jamana kamalenkoro bëe kan kelen kelen. O kanma, an be Jekabaara kalanbagaw bëe wele u k'an demen

baara in na. Do be dëdon, do t'o don. Ni bëe ka donta ye pogon soro gafeba kelen min kono, o de be k'an ka jama-na tariku lakika gafe ye ! Okanma, an b'aw bëe wele aw k'aw ka dontaw ke bataki ye k'u ci an ma, jaman in kunkan : dugu fitiininko te, dugubako te. Muso ni cëko te. Dugu o dugu, mögo o mögo ye joyoro ta waatinin kono a ka balowaati mögöw togolako la, o bëe kunnafoni b'an n'aw nafa !

Kalo in tile 22 y'an ka jamanaka yere mahoronya soro si san kumbendon 32 nan ye. Bi bi in na, kumamugu bëe kan, fasoden kelen bëe de ka kan k'i taasi, k'i yere nininka ko : yali san 32 in kono, ne ye joyoro jumen fa Mali joli la ? Ne koorisénéna ni ne fen-bëe-cikela, ne baganmarala ni ne monnikela ani ne bololabarakela, ne dun sera ka mun ke walasa ka Mali joyoro fa dijé kono n ka baara siratègè la ? Ne balikukalankuntigi ni ne dugu-kono-balikukalan karamogo, ne ye mun ke walasa ka n balima kalanbaluw bo kunfinya dibi la ? Ne cikelaminibolofara kuntigi (moniteri) dun ? Ne ye mun ke san 32 in kono n ka jamana ye ? Ne lakolikaramogo ni ne dogotoro ani ne forobabaarakakela ni ne kenyereye dun, ne mun ke n ka jamanaba in ka bonogola kanma ?

Ni jaabiw de cogoya b'an ke Maliden yere wolo ye walima a doweré ye ! Fasodenya te gansa ye aw'a barika ka bon gansanya fana ma !

Bi bi in na, mögo si te se k'a fo tuguni ko "N te se ka n ka fasobaara ke ka da nemaaw ka yere donbaliya kan" !

An sago ker'an ye o siratègè la. An yerew ka mogo sugandilenw de b'an kunna an ka here kanma. An be jemufanga kono min y'a danma taamaseere ye dijé fan tan ni naani bëe kono. Ayiwa an to tora min ye, o de ye k'a dënani k'a min ko "Janiya numan ni kumamugu tile banna. Waleyali tile de be !" Ni don duman be jatemine a kenebonda fe, Maliden numan fana be jatemine a ka joyorofa de fe sa de !

1992 san kalo 9n tile 22 ye don ye, Maliden numan si te se ka jiné min ko, sanko Jekabaara kalanbagaw. O don o de, an balimake n'an karamogo Abdulayi Bari faatura. Jinan y'o san kelen ye. N° 3 la, aw bëna an ka taasi jemukan soro Abdulayi Bari kan. N° 4 fo n° 8, aw be kunnafoni soro kori numan soro cogo kan : a furakeli ; a boli an'a ladonni fo a sannifeere.

N° 9 ni n° 10, aw be kunnafoni soro "OHV" cikemara do kan, n'o ye Kangaba ye.

N° 11 oye fasoden numan ka kene ye. N° 12, aw ka nsirin to be yen "Sabunuman" kan, aw ye min kufolo kalan boko 80 n kono.

Haketonini

An ma se ka Mali balikukalansoba (DNAFLA) nema ka jemukan to lase aw ma boko in kono ka da "korotabatakiw" kosafe sorolenw kan. Ni Ala sonna, aw bëna a to soro boko nata kono.

K'an ben bosen 82 nan.

Tumani Yalam Sidibe
koba numan ke Jekabaara sebenbaga.

Abdulayi Bari, an fasokanw lasaramayabaga.

1991 san kalo 9 ntile 22, 1992 san kalo 9 ntile 22, oye san kelen ye. San kelen ye waati jan ye barisa a be ben tile 365 de ma. Nka waati surun fana don ka masoro kalo 12 dɔrɔn de don ! O ro, san kelen janya n'a surunya dulonnen don a dabolo de ma. Jekabaara kalanbagaw, nin y'a san kelen ye, an karamogɔn'an balimake a n'an ka jemaa Abdulayi Bari faatu-

ra. A faatura k'a tinto Malijamanaden hakili numantigi bεe la ka da taabolo kan a ye min don a ka dijnətigε balosi san 51 kɔro. Nka, ce do bεe faatu ka soro a ma tunu. Abdulayi Bari dun y'o ce do de ye ka da joyoro kan a ye minta a ka balowaati kɔnɔ a faso Mali ka jetaasiraw boli la. Abdulayi de folo y'a pereperelatigε "ni taamaseere jolenw ye" ko "kan si man fisa ni kan si ye ; ko kan si ma ni ni kan si ye ; ko kan bεe bε se ka k'a fobaga bolo soro lawaleya minen ye" ! Abdulayi Bari ma balosi jan soro dijnε kɔnɔ, nk'a ye balosinin min soro (san 51), a ser'o ladoncogo la. O de fana y'a ke cεtunubali yε dijnε in kɔnɔ. Damantán kanko be fo Mali in kɔnɔ, aa, Abdulayi

Bari togo be fo dεe. I n'a fo an bara jeliw n'a mɔgɔ hakili numantigi tɔw b'a fɔcogo min, "saya be bu dun ; saya be kolo dun ; saya be sεeme dun, nka saya te se ka togo dun de" ! Abdulayi Bari min y'a fetà fo faso jɔkεnε bεe kan, kabi Modibotile n'o fɔfetilew yεre, fo ka se a faatudon ma, cogodi Mali be se ka ninε o kɔ n'an t'a fe ka fitiriwaleya k'an danbe jobere ye ? Yali a te fo an bara yan de wa ko : "ni ko min kera o de be fo ?" N'o ye tijnε ye, munna an be se ka ninε Abdulayi Bari kɔ, ale min y'a ke numan na ? Ale min y'an ka fasokanw bɔ kumakan gansanya la, k'u ke kan girinw ye mɔgɔ be se ka waso ni minnu menbagaya n'u fobagaya ye ? Dondo la, Abdulayi Bari delila k'a fo n ye ko : "Banumankε, munna an be tige an k'a kanw la. Yali an ne te cikelaw la wa minnu b'u ka duguw kunkow bεe

nεnabo u yεre ye an ka kanw la ? Ni Angilew ko ko : "sakεsipiri" y'u ka kan fa ye ; ni Faransikaw ko ko : "Moliyeri" y'u ka kan fa ye ; aa, anw Malidenw bolo, Abdulayi Bari y'an taw jigi ye de, ! Abdulayi Bari faatura nin y'a san kelen ye, nka san kεmε caman ninan kɔ, san caman ninan ko an b'a togo fo. An mɔdenw b'a togo fo. An bɔnsɔnw bεe b'a togo fo. Abdulayi Bari, Jekabaara sεben, nεkulukuntigi joyoro wulibali ; Abdulayi Bari, Mali adamadenya nεjinini baarada (ISH) karamogɔba ; Abdulayi Bari, Mali balikukalansoba (DNAFLA) nεmaaba ; Abdulayi Bari, Mali fasokanw lasaramayabaga Ala ka lahara nεemaya i ma. Abdulayi Bari, fo ka taa dijnε ban an b'i ka faso josiraw mine. Aa, karamogɔ Abdulayi...

Banumankε

An ka kanw lasaramayabaga do kera Abdulayi Bari ye

MAKOCI Kunnafoni

Koori furakcogo n'a ladoncogo de b'a ke sanu ye !

Kooriye fənba ye Malijamana kono. Hali siga yorɔnin kelen t'o la. Koori ye fənba ye anw Mlidenw bolo ka da kun girinba naani kan. A folo : Malijamana ka kofenafolo sɔrfen bɛe la kolo giridon ; filanan : san o san, cikela ba yirika caman b'u dijɛnatigɛ ko numan sintin soro a sababu la ; a sabanan : dabalidaw sigira sen kan a sababu la i n'a fo koori wurusiyow ni koorikolo bayelema dabalidaw, minnu kera sababu ye k'an ka jamana ka

min ka jumanya bɛ laben kabi a dan don. Koori kalite b'a ladoncogo de la foro kono. K'a dan a dawaati n'a dancogo lakika la ; k'a furakcogo a furakewaati n'a fura kecogo tigitigi la, ani k'a bo a bɔwaati n'a bocogo la, olu ye sɛgen ye min te wolo "sanji - koro - woosi" la cogo si la cikela bolo ! U matarafabaga n'u matarafabali te se ka ninyorɔ kelen soro cogo si la koori sannifɛre kene kan. Djiné ko bɛe dun ye kalanfen ni jefolifen ani

la diné kono. Walasa k'o lafaamuyali ke kuncébali ye, sanga ni waati bɛe, "arajo Mali" ni jekabaara kunnafoni sɛben ani kunnafoni lasesira wɛrew mogow bɛ taa-ni-ka-segin ke MAKOCI maraw kono. O taa-ni-ka-seginw senfɛ, u ni cikɛlaw bɛ masala koori ni sɛnɛfɛn tɔw bɛe soro layiriwa feɛrew kan. Bɛe b'i ka dɔnta fo. Awa bɛe b'a jini ka faamuya soro fən na i ma min faamuya. MAKOCI y'a ka mara ke an ka hakili rôkuraya bulon kɔrɔwtaamaserie ye. Kene kelen kan, kɛtaw bɛ fo ; gelyaw bɛ fo awa yiriwasiraw fana bɛganatigɛ. Cikɛlaw ni MAKOCI kera duba kelen ye bɛe n'i joyɔro bɛ min labanbanni na. O hakilinan kelen inde ye "ARAJO Mali" la nagalikela do, n'o ye Ibrim Keyita ye, ni jekabaara sɛbenbaga Tumani Yalam Sidibe lase MAKOCI ka cikɛmara kelen-kelen kono, kabini 1992 sankalo 8 n tile 17 f'a tile 22, walasa ka Buguni mara ni Sikaso mara ani Kucala ni San maraw ni Fana mara cikɛlaw kumajogonya koori furakcogafaw kan. O kumajogonyaw dɛ temensira bɔlenw kunnafoni file ninnu ye.

Folo : kalo 8 n tile 18, an sera Berekɔ dugu kono, yanfoyla cikɛkafo la, Buguni MAKOCI cikɛmara kono. Hakilinandiw senfɛn Berekɔkaw yere y'a jira ko koori ne b'a furakcogo n'a bocogo an'a latangacogo de bolo. Koori ye sɛnɛfɛn ye min ka kan ka furakcogo a d'atijɛnifɛnw sicaya kan. A bulu f'a den, ntumuwa ka tijɛni bɛ se ninnu bɛe ma. Furakeli dun bɛ koori de latanga o tijɛnifɛnw ma. Bibi in na cikela bɛe ka kan k'u seko ke koori

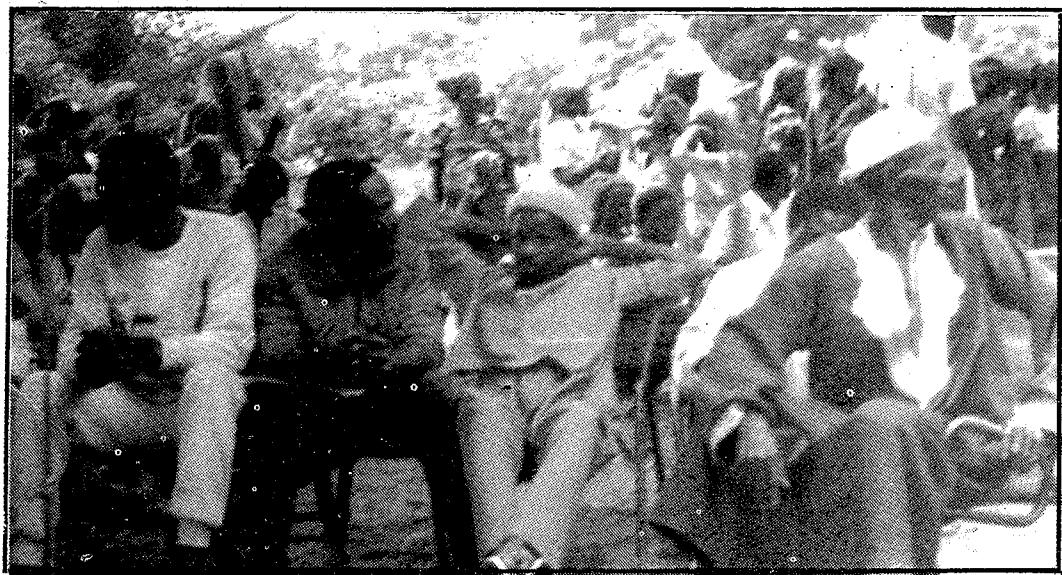

Berekɔkaw ka kooriforo do

yɛremahɔrya banban ; a naaninan ; koori kera sababu ye ka baara di an ka jamana duguba-kono-mogow n'a kungoda-kono-mogow caman ma. O kanma, kooriko, anw Malidenw te se k'a ke bolo kofefen ye abada. Tiŋɛ don, gelyyaninw bɛ soro a ko la waati dow la, nk'an bɛe b'a dɔn ko diné ko duman bɛe n'a ka gelyyanin don de. Kooriko gelyaw dun n'u ka caya bɛe, n'i ye koori ladon ko jugu ka gelya sorotaw tige ka b'u la, a to, hali n'a be to, atɛ ke berenin si ye. Kooriye fən ye

lafaamuyalifen de ye. O de kanma MAKOCI ye feɛre bɛe sigi sen kan walasa k'a ka cikɛlaw lakalan ani k'u lafaamuya koori soro yiriwali sira bɛe la. A dun bɛ fo ko : "ba ladonni a ka sulu kono, o bɛ batigi ma ; nk'a ka yɛrelabenni, o te taa ba yɛre ko de !" An bɛ don min na i komi bi, MAKOCI mara kono cikela kelen-kelen bɛe n'a joyɔro don Mali ka koori jumana laseli la diné koorisugubaw kono. O koro ye k'u kelen-kelen bɛe joyɔro bɛ Mali jamana ka kene-kan-kunnawolo soro

MAKO CI Kunna foni

Dugu kōnōmōgōw ye Arajo Mali ni Jekabaara mōgōw kunben ni nisōndiya ye

furakeli n'a boli joona na. N'o kera an ka jamana koori b'a senebagaw nafa, k'a seneni layiriwa baarada nafa, n'o ye MAKOCI ye, ani ka jamana yere nafa barisa a be man diya soro dije kōrisugubaw kōnō ani ka san u fe an "mōneboda" la.

Kalo 8 n tile 19, an sera Ngurala dugu kōnō (Ngurala cikekafo) Sikaso cikemara kōnō. Yen i n'a fo Bereko a pereperelatigera ko koori furake ko juguya te se ka wolo fen were la kōrisenēna bolo ni nimisa te ka masoro a ne be tijé. N'a ne dun tijéna da t'a la. Fen min ye MAKOCI ye, a be gelya de don o kun ka d'a kan hali a wurusiyoro la, masinw ninw be se ka tijé. Ni noronnan yere be koori la o be se ka ke sababu ye ka tasuma wuli dabalida la. Fen min ye dije kōrisuguw kōnōna ye, foyi were te se ka k'an ka koori kan ni mangoya te. Bees b'a dōn ko noronnan (sukaroji) be koorimugu lamana, k'a baara gelya bayelema dabalidaw kōnō. Mali kelen dun te koori bo jamana ye. Cogo di koori sannaw be se ka koori ce jugu san ka soro koori ce numanw be ka na kabō fan bees fe ?

Nin masala kelen kādara de kōnō an sera Wakoro dugu kōnō, Kucala cikemara la, Bla cikekafo kōnō, kalo

8n tile 20, ani Kasorola dugu kōnō, Kinpara cikekafo kōnō, San cikemara la kalo 8n tile 21. Baara kuncera NJinina dugu kōnō Marka-kungo cikekafo la, Fana cikemara kōnō, kalo 8n tile 22, san 1992. Fen min be se ka fo ka fara koori furakeli n'a boli joona kan, oy'ala sagonniye finimugu bōrew kōnō. Ob'a tanga ka bōmanafu murumuruninw pagamini ma a mugu la. Koori ye sanuy'alabaarabaga numan de bolo de. Non te, a te hali negefin bō a senebaga bolo, min ta ye dōron "na n ka n ka kōriforo lafa ye !"

An be don min na i komi bi MAKOCI kōnō cikelaw bees ka kan k'a dōn ko

"fen numaninin" de b'a yere feere de. Ni koori ladonna ka ne o de nafa ka bon an bee ma k'a masoro ale y'an ka jamana ka kofenaafolo ladonfe kolo girin ye. Nin hakilinan kelen de y'a to yere MAKOCI y'a ka cikela dōw bila ka temen kōnowari fe, ka se fo Faransi jamana kōnō 1992 san kalo 2n na. Yen, olu yeli ke koori jugu ka mangoya kunw la. U seginnen fana, an hakili la u ye jo di MAKOCI ma koori ladon ko jugu la u balimaw ye.

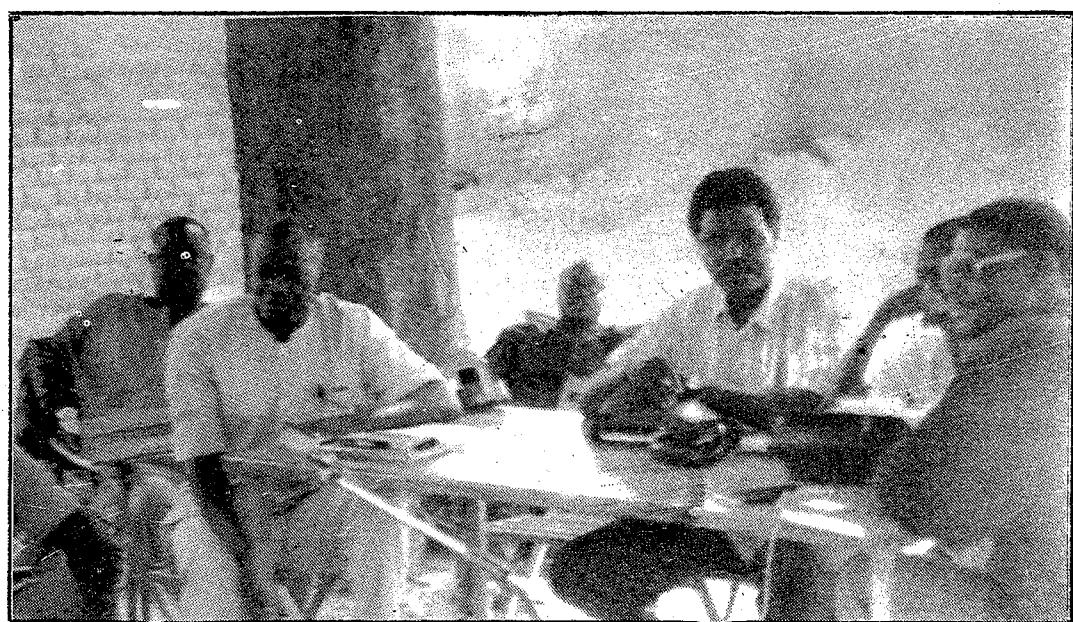
Mōgo minnu jera ka kumanogonyataama in ke, olu file nin ye

- Ibrim Keyita : Arajo Mali
- ismayila lamini : Danbele Arajo Mali

- Tumani Yalam Sidibe : Jekabaara sebenbaga

An sera cikemara fen o fen kōnō, o kelen-kelen nōmōgōw y'an demen baara la. An be foli las'u ni cikelaw ma, olu minnu y'an kunben ni dunu ni bala ani nisōndiya ye. Nk'an b'a fuye ko dunu ni bala an'o nisōndiya hakilinan ka kan ka lasemenciya ni wale kofolenw de matarafali ye. An bee ka here b'o de la.

Tumani Yalam Sidibe

Kasorolakaw fana m'u to to koori labenbaaraw la

MAKO CI KUNNAFONI

Sanba Kulibali ko : Koori ye soro lasinsinfen ye naka geleya sorofen fana don.

K'a ta 1992 san kalo 8n tile 17 f'a tile 22, Arajo Mali ni Jekabaara seben nekulu ye taama keréñkerennen ke MAKOCI cikemara duuru kelen-kelen bee kono, koori ladoncogo numan n'a furakeli nafa an'a boli joona nafa pereperelatigeli nefoli kan kooriseneawyerfe. Otaama oseñe, an jenogon Sanba Kulibali, n'o ye Kucala MAKOCI cikemara cikeda layiriwali bolofara kuntigi ye, o y'an kumanogonya kooriforo dabenni kan. Sanba y'a jira an na ko kooriko geleya belebeleba ye dansigibaliya de ye kooriforo kene hake la. San o san 5% de be fara kooriforo kene kan. Fen min ye ninan san yere ta ye, Kucala mara kono 10% de farala kooriforo kene koro kan. O yere ma dansigi folo barisa, a ka kuma in waati la, kooriforo hake bee tun ma jatemine folo! N'an dun ye jatemine ke, i na fo Sanba y'a jira cogo min ha, san o san kooriforo kene hake labonyali be na ni geleyaba naani de ye.

- Folo : A te furake a cogo la ka masorotati kelen walima tari fila bagaji dilen te se cogo si la ka tari duuru walima tari wooro furake.

- Filan : A boli be geleya aw'a te' k'a waati la fana barisa senefenw bee de be se waati kelen na. O dun waati de ye baganw natuma ye. O kanma koori bo ni notige ani senefen werew kanni walima u tigeli wajibiyalen don ka ke nogon fe. Non, te baganw b'u tine. O waati kelen de dun ye nkobonnin daji kewaati ye koori kan,

min b'a ke koorimugu sukaroma ye. Walasa ka kisi o ma, sira fila de be yen, nk'a kelen kelen bee ka geleyen. O folo ye koori boli telin ye. A filanan y'a furakeli ye sa kunjogon o kunjogon.

- Sabanan : Ni koori bee ma bo joona nogon fe, a dow den be ja k'a fara mugumugu nagamia mugula. O be a tine.

- Naaninan : San o san kooriforo

forokeneba boye ite se min koro. Nafa jumeñ b'o la nimisa ko ?

An bee b'a don ko koori ye senefen ye min soro ka bon haali, nka n'a ladon ka geleyen. A furakeko hake b'a ta siñe naani fo siñe wolonwula, ka masoro a danwaati fe. hali n'i furake, ni san nan'a kan o waatinin kono, o y'o fura tijenye ye fi ka segin o furakeli kan. Koori numan de be wariba ladon a senebaga kun. Koori numan de dun ye koori furakelen ko numan n'a bolen

Kooriforo bonya t'a nanfa ye, a ladon cogo de don

kenehake lawarali be na ni kungoda tine an denw n'an modenw an'an bonsor tow bolo.

Sanba ka koroto kelen in senfe, a y'a jira an na fana ko an be don minna i komi bi, i ka kooriforonin (tari kelen walima tari fila) ke, k'o ladon a nema, k'a furake a nema ani k'a bo a nema, ka toni caman soro o la, k'o kafisa ni

ko numan de ye joona. O kanma, an ka kene ke ante des min koro koori ne lanumanya sira si fe. Foroba bo te nanaya ye, nka soroba ke de ye nanaya ye. Aw m'a ye, hali koori min bora joona o be girinya min ta basikili kan koori kosafe bolen t'o soro.

Tumani Yalam Sidibe

Otiwale (OHV) Kunnafo

Kangaba cikékafo

K'a ta 1992 san kalo 7n tile 11 na ka s'a tile 14 ma, jekabaara togolamogo sera Kangaba, Jekabaara kunnafonisében ni Otiwale ka bolodijogon ma kadara kono. Yen, an ni Otiwale cikékafo nemaaba n'a jenogonwyé masala k'u ka netaabaaraw kan, an ni Otiwale cikékafo in dugu ñana do fana kónomogow masalara, n'o ye Kejenele dugu ye. An temenna Otiwale jenogon baarada do la fana, n'o ye "Plan international" (plan entérinal) ye. An n'olu fana masalara. Nka baara fanba do fana ker'an ni Manden kodonnaba do ka masala ye Kaabako kan. Nin new kan aw be na kunnafo sorolenw de kalan, Otiwale ka Kangaba cikékafo kan, a baarakelaw fe.

(Ben...) Kangaba cikékafokuntigi

I - Cikékafo tariku

Kangaba cikékafo ye OHV cikékafo folow döye, min sigira sen kan, k'a da 1959-1960 san kono jenininiw kan sigicogo ni dugukolo cogoya ani kungodaw ni kalansira tow beé kan Otiwale mara kono (ba Jolibajekenew).

O jenininiw jaabi de kera sababu ye Mali goferanaman k'a ñaniya 1965 san na, kacike baarada do sigi sen kan yorofolen in kanma. Nka o ñaniya o lawaleyara 1972 san kalo 9n tile 16 sariya nimoro 117 de siratge la. O ciké baarada de welelako Otiwale.

Kangaba cikékafo y'o ciké baarada yorodoye. O de kanma a ka baara keta tun be don o Otiwale o k'a baara sira kadaraw kono, n'olu ye :

hakema kono, soro ni sannifeere siratge la.

-ka Otiwale baarakelaw n'a cikékafo ka baara dönsiraw layiriwa tuma bëe dofarankankalanw ni balikukan sira fe.

Ninnu de ye baara lawaleyataw ye, Otiwale sigira minnu kanma. Ni dun ko ko Otiwale, i ko fana ko : Kangaba ni ciké baarada in cikékafo to kononton.

II - Kangaba cikékafo sigicogo

Kangaba cikékafo kéné dalen don manden kono. A fensennen don ba joliba jekéné fe. Kangaba kafo kuuru ni Kuruba kubeda fan do bëe a ka mara kono.

A ni bajanfan ce, manden kulu bëe yen ;

A ni keñega ce, Yanfouila kafo bëe yen ;

A ni tilebin ce, Sigiri mara bëe yen (Lagine jamana)

III - Kangaba mogow hake

Kangaba cikékafo adamaden kuuru hake ye 52055 ye. Nka mogo 18666 de ye baarakela ye o hake la. (cew hi musow). Adamaden hake in tilannen don cikébolofara (susékiteri) 9 de ce ani dabada 3009.

IV - Kangaba cikékafo tilancogo

Kangaba cikékafo tilannen don Kangaba kubeda ni Narena kubeda kuuru ani Kuruba kubeda fan do de ce.

Mogo hake tilancogo kubedaw ce

Kangaba kubeda		Narena kubeda		Kuruba kubeda	
cew hake	musow hake	cew hake	musow hake	cew hake	musow hake
16793	16440	8040	7525	1620	1637
Kuuru 33233		Kuuru 15565		Kuuru 3257	

Otiwale (OHV) Kunnafoni

Hadamaden hake in tilannen don maninkaw (jama fanba 60%) ni bamananw (37%) ani somonow (2%) ni fulaw (1%) de ce. Silameya diine de ye kangaga cikekafo diine kologirin ye.

V - Kangaba cikekafo baarakelaw n'u joyoro

Cikekafokuntigi 1 ; cikekafokuntigi dankan 1 ; cikebolokuntigi 9 ; jurukow nenabobaa 6 ; balikulankuntigi 1 ; senebolo jateminebaga 1 ; ji sammashin labenna 1 ; musow ka bolofara karamogo 1 ; garidiye 3. O kuuru ye mogo 24 ye, minnu sigikunye Kangaba cikekafo cikelaw ka yiriwasiraw boli ye Kangaba ni Mali jamana fan to kuuru bee ka bongola kanma !

VI - Baara taabolo kunnafoniw

Otiwale yere ka baarasira kunitenna kanma, senefen bee be don baara kadara kono. O kanma u bee fana kecogo numan be kofo cikelaw ye (u senecogo numan n'u siya seneta).

VI - Baara minen ni baaraket baganw hake (Aye katimu laje duguma)

VIII - Balikukalan kunnafoniw

Kalanso hake kuuru : 102
musokalanso hake : 17
cekalanso hake : 78
ce ni muso jekalanso : 7
kalanden ceman hake : 1864
kalanden musoman hake : 374
kalan matarafabaaw hake : 1759
(muso 312)

balikukalanden jolen hake : 297
(muso 35)

kalanso jolen hake : 102
dugu kono sanni jekulu hake : 15
Baara were min fana be ke, o ye duguw kono yiriwabaara keli ye dugumogow yere fe.

IX : Kangaba cikekafo ka jurudonsiraw

O jurududonsiraw be don Otiwale yere ka sira bolen kadara kono. A kune ye ka cikeminew ni cike yiriwafen tow don senekelaw la, sannifeere senefen soro yiriwali kanma. Otiwale be juru don bololabaara fana kadara kono (numuya) walasa ka cikeminew dilan nagakoro nogoya. Otiwale be san juru don ani juru kuntaala surun ni juru kuntaala jan. San juru be sara baarasan kelen kono. O ye fenjenamafaganaw ni binfaganaw ani minen minenninw ye i n'a fo fura kemasin. Fen minnu ye juru kuntaala surun ye (san 4 juru) ani kuntaala jan ye (san 6 juru), olu be don cikelaw la senekemasinw ni senekemisiw de sorozi kanma. A kac'a la, dabajanaw ni sariwani dannimasinw n'u nogonna senekemasin misenw juru be don juru kuntaala surun kadara kono, barisa u be se ka sara san 4 kono. Fen min ye juru kuntaala jan ye, a kac'a la, o be don minen da gelenw de kanma i n'a fo ji samanmasin ; kurandimasin ; numuw ka baaraminenw.

Otiwale ka juru sorobagawye cikela kolosilenw ye ani numu minnu be baara k'a ka mara kono.

X : Baarasan cogoya

Fen min ye senebaara taabolo ye, mogo te se ka laben tigitigi o kanma, k'a masoro fen minnu be don o kadara kono, olu dulonnen te mogo si la lahalaya la. nko n'a ta o ta, Otiwale ni sanji jatemin e baarada ka bolodonjogonbolo kanma, an be se k'a fo ko cikelaw labennen don lakika la san baaraw keli ko nimana kanma.

XI : Geleyaw

Geleyaw be soro ladilikanw de soro cogo la senekelaw fe. Nka geleya nogon don barisa fen min ye sen yiriwabaara nefosira ye, o ye fen ye min be ke waati kuntas jan kanma. O kanma an b'a fo fo dusu ni timinadiya kono; baara in be na nesoro.

XII : Jigidaw

An jigidaw ye bi bi in na cikelaw togolakow donni y'u yere wolo, n'o ye dugu balikukalan karamogow ye. Olu dun fana b'u joyoro fa haali baara nefosiraw kan ani sannifeeresiraw ni yere makone minenw ninini, sanji hake tali siraw ni siraw werew kan.

Fen min ye nogonfaamu ye cikela kolosilenw ni otiwale ce, o ye wajibi ye barisa o de ye yiriwabaara bee lawleyali baju ye.

Kunceli

1992/1993 baarasan in min daminen ka ban, o sanjiko fisayara fo ka se nin waati in ma, ni salo ta ye. O b'a jira fana ko ninan cikeforow barika ka bon. Nin waati cogoyaw, n'ataara jo, o b'a to an k'a fo ko 1992/1993 baarasan be kuncel here la.

Baara keminew

Baganw

sari	dabajana	dannimasin	wotoro	eresi	furakelan t15	furakelan ulv	"handi"	misiw	faliw
1461	613	350	538	373	25	132	24	3095	624

Duguyiriwaton ka san baaraw sugandicogo

Zuluyekalo (kalo 7 an temennen, a fôra Jekabaara kanubaawyeko "ODIK" kera Jekabaara tonden ye. O hukumu la kunnaфони danmadow dira "ODIK" kan ; a sigiyoro, siya minnu be yen, u ka baaraw ani o nogonna wêre.

Sisan anka kôrofè be min kan, o ye duguyiriwaton ka san baaraw sugandili ye.

Kabini Mali y'a ka yeremahoronya ta kana a bila bila, feere caman sirila walasa ka here lase an balima cikelaw, baganmaralaw ani monnikelaw ma. O hukumu la, dugu caman ka koperatifu dayelela, cikeminenw feereyoro caman fana dayelela, nka u caman ma sabati.

Sisan nemogow y'a jira ko jama na in te se ka netaa soro, ni baara ninnu nemogoya ma di kotigiw yere ma, n'o ye cikelaw, banganmaralaw ani monnikelaw ye. O siratige la, u ni mogokofolen ninnu y'u bolo di nogon ma ka duguyiriwaton dilan dugu, ani buguda dôw la.

Duguyiriwaton ninnu be tali ke lawale ton dôw de kan, i n'a fo kamalenton, muso misenw ka ton ani mogokorow ka ton. O ton ninnu ka baaraw nesinnen be nogondem, hadamadenyasira ani yiriwasira ma. Sisan ton (AW), mogow de be sugandi ni nemogoya be di olu ma. Olu de be dugu bee kunko fo, denmisen fara

Bema dugu nakoforo

mogokoroba kan ; ce ni muso. Nemogo ninnu joyoro ye : peresidan, peresidan dankan, warimara, minenw sanbaga, kolosilikelaw ani nemogo min be tonani faamaw cetaama, ani joyoro wêrew.

Desanburukalo (kalo 12 nan) la, nemogo ninnu de b'u hakilijakabo ton ka san kura baaraw kan. O jatemine in ka kan ka ke dugu mogow bee nena (denmisen ni mogokoroba, ce ani muso). Ton ni cakeda minnu be baara ke nogon fe ("ODIK", komite dewelopeman) n'olu mogow fana sorola yen, o ka ni.

Nka ni baara tuma sera, a fanba be ke dugumogow de fe, bawo a be fo ko "n'i ko mogo ma na n

demen ka n ka jara faga, o ka kan k'a soro a kungolo yanfa b'i yere bolo". Nin koroye kotonnen joyoro man kan ka dogoya baara ninnu na.

SAN BAARAW SUGANDILI TEMENSIRAW

O baara ninnu be sugandi nogonye de senfe.

- **Nogonye folo senfe :** duguyiriwaton nemogow be san baaraw sugandili kun fo jama ye, n'o ye ka dabali siri (i n'a fo, nafolo, walima minen) min ka kan ka don baara sugandilen ninnu da fe. Jatemine bisigi don.

Nogonye in senfe, a be jira jama la, denmisen ni mogokoro, ce ni

"ODIKI" kunnafoni

muso, bëe kelen kelenna k'i haki-ljagabo geleyaw kan, minnu n'u kumbenna, a nafa bë se dugu bëe ma. Nogonye wëre senfe duguden bëe b'a ka geleya fo kelen kelen.

- Nogonye filanan (geleyaw nefoli). Geleyaw nefoli hukumu kono, duguyiriwaton mögöw bë

(nefoli)

Kalanbaga bë feëre ninnu sëben walomba kan, dugu bë soro ka feërew sugandi, u fanga bë se minnu koro, walima, u bë se ka demen soro minnu na nogoya la.

Feëre ni nafolo hukumu kono, ton bë se ka demen nini a ka dugudenw fe minnu bë tunga kono,

Cikelaw ka nafa sorobaaraw sicayara "ODIKI" fe

kalanbaga sugandi, o bë geleya kofolen ninnu sëben walomba kan jama lëna. O geleya kofolen ninnu na, u bë saba walima naani sugandi dugu fanga bë se minnu feërew koro. O sugandili hukumu kono, u bë se ka wote ke walasa ka sugandili nogoya. Nëmögöw bë soro k'a fo jama ye, u k'u hakilljagabo feërew kan, minnu bë se k'u demen geleya ninnu këleli la. O feëre ninnu bë fo nogonye sabanan senfe.

-Nogonye sabanan (feërew

walima foroba seriwsidaw, walima kenyereyew fe. Bataki k'a kan ka ci nin mögo kofolen ninnu bëe ma ka kunnafoni lase u ma.

"Jekabaara nata an bë AW" ñemögöw ka joyoro ta kelen kelen k'a bëe pereperelatige.

- Daramani Mariko - AW ñemögö
- Mahamadu Magiraga - Baliku-kalan ñemögö - "ODIK" ñoron B.P.

35

Mögö te ke fë ye i yere ko

Kuma dönnanw ko, "misigenna mana min ke sunogola, a b'o nogon ke boli la".

U ko tuguni ko : n'i y'a men i jonnı kunnandi, a fo i sababu numan. Tiñe bë kuma dönnanw bolo. Ne y'a kolosi ka fo ko Kaarata sigibagaw b'o sira de kan.

"ODIK" y'a nini ka Kaarata bo nogo la, ka yelema don mögöw ka baara këcogo la, min nafa ka bon ni körön ye. "ODIK" ñetaa sinsinbere folo ye balikukan ye. O te se ka sabati, fo Kaaratakaw k'a don ko kalanbaliya ye dibi ye. Yelema fë o fë donna dije kono, kalan de y'o ke. "ODIK" ye je nini Kanadakaw fe, u k'u haminankow ñenabo miiriya kono, fo ka se u se dan na. Mögö te ke fë ye i yere ko. O kewale de bë demen sira bo. Tabarikala : Kaaratakaw ka kan ka Ala taanu, bawo u ka dugukolo n'u ka baganw ka ca. Nka bagan fileli gansan wëre kono, o nafa ka dogon. Nafo-lo de don, min bë ke ka haminankow ñenabo.

Dönnikélaw ko ko dugukolo te nkalon fo. O koro ye k'i bë min k'a ye a b'o de nafa b'i ye. Forobasene ka tiñeni ka bon n'a nafa ye. Foro fitiinin ladonko numankafisa ni wulaba cikeli ye. An ka kan k'an ka wula-konona lakana, barisa sahalikungo bë sensenna ka na.

Nbalimaw : dönnikélaw ko : "Ko bëe damine ye maninfir ye. A laban fana ye maninfir ye". Wa an te an jija an Kaaratakaw.

Bale Utikalo tile 17 nan 1992 san.

"ODIK" ñemögö Bale
Lasina Tarawore

In'a fo any'a fo awye cogo min jekabaara temennen kono, an y'a damine nin yoro in na sa k'an ni Maliki Keyita n'a denke ka masala kunnafoniw d'aw tulo kan Mandenko kan. Ni Ala sonnia aw be kunnafoniw bës soro kelen-kelen Jekabaara in n'a nakanw kono Mandenko la. Masalasenw labennendan ni ninin-kaliw n'u jaabiw ye.

Nininkali : Ayiwa, i n'a fo jeliw b'a fo cogo min k'an bës lajelen buruju bora Manden yan, o be siyako jira. Ni dun y'a ye, Manden sigibaga fanba ye Keyitaw ye, yali i be se ka kuma an ye doonin o kan wa ?

Maliki Keyita : Onhon, i n'a fo n'y'a fo i ye cogo min na, Manden yan, an mokew b'u sigi yantuma min, u nana mogo min soro yan o ye Baako de ye. On'a dogoke de tun be yan. Olu ye Somanakaw ye. Somana kamaraw. Somana kamaraw de folo-folo tun be yan. An (Keyitaw) nana elu soro yan. An mokew nalen olu soro yan ka ke olu siginogon ye, olu dijena k'a fo keyitaw ye ko : "Aw nana anw soro yan, o ye tige ye. Nka aw de fanga ka bon n'anw ta ye. Aw ye kélébolotigiw ye. Anw koni ye somaw ye; anw ye furatigi ye; nka aw de fanga ka bon. O koson anw dijena ka fanga ko bës d'aw ma, aw ka sigi a kunna..".

Nininkali : N'o ye Keyitaw ye ?

Maliki Kante : Owon, n'o ye keyitaw ye.

Nininkali : Okera Sunjatako ne wa walima a kofe de ?

Maliki Keyita : O kera k'a soro Sunjatako be senna. Somanakaw ko "anw dijena ka fanga ko bës to aw bolo. Anw be dije aw ye. Fanga suguya fen o fen, n'o nana, massarenw (keyitaw) k'a ke. Bonya min koni b'anni nogon ce, anw fana ka joyoro y'o ye. Sanko aw k'an fana joyoro o bila de ! Nka k'a fo k'anw de be ke jemogow ye, ant'o fe". Kabinio kera don min, y'an fanga koni - n ma tubabufanga fo - Masarenw de be yan fanga nabolo bës ke.

Nininkali : Ayiwa o diyara an ye. Nka n'i y'a jatemine aw fe yannino, Keyitaw be yan, Magasubaw be yan, ani siya danmado wëre. Olu ye nogon soro yan cogodi ?

Maliki Keyita : Olu nogon soro cogodi yan...

Maliki Keyita denke : Baba, ale be yoro min no fe, n benba Kanda bora Ja waati min na ; a ni mogo hake min donna Manden yan ; ka na Manden sigi yan, a b'o yoro de note.

Maliki Keyita : Aa, Olu nacogo file nin ye : N benba Kanda de bora yan ka taa kalan ke Ja. A ye san tan ni wolonwula ke ja, a be kalan na. A ko a karamogoké ma, a ka kalan bannen, ko "Ne b'a fe ka taa Manden sa. N be taa n fasola. N taatuma sera. I be dije sa n be taa".

A karamogoké y'a jaabi ko : "E dun man'a

Manden Buruju

(tige folo)

"k'a ta ja fo kaaba Manbi Keyita"

fok'i bëtaa Manden, i k'a don diine (silameya) ma sabati yen folo de. N'e taara, i te na fili wa ? I kelen ! Aa, o te ben de l' N benba Kanda y'a karamogoké jaabi o de la sa ko : "Aa, i be mogo de jini k'a di n'ma sa n ni min be taa an ka diine ke nogonfe". A karamogoké y'a jaabi ko : "Aa, ne koni te mogo d'i ma. Ni mogo min k'er'i kanubaga ye, i n'o be taga nogonfe. O ke, ayiwa Beretew moké ko ko ne be taga i fe, Janew moké ko ko ne be taga i fe ; n'o ko ko ne be taga i fe, ayiwa Turew moké ko ko ne be taga i fe ; n'o ko ko ne be taga i fe, Jawaraw moké ko ko ne be taga i fe. O mogo naanu oyi le n'a jera ka na kaaba yan.

(Maliki Keyita denke y'a dadon kuma na tuguni).

Nininkali : Ayiwa i b'i togo fo sann'i ka kuma ta

Kuma tabaga : Ne ye Maliki Keyita denke folo ye. N togo ye ko : Naman Keyita. N fake y'a fo cogo min na. San tan ni wolonwula kalan min kera an Benba Kanda fe Ja, a be na don min, Tomondo Manjan Berete (o ye Beretelakaw moké ye) o de folo-folo ko k'a be n'a fe ; Siriman Kanda Ture (Turelakaw moké) o ko k'a be n'a fe ; Seri Bugari Jane (Janebakaw moké) o ko k'a be n'a fe ; Hinante Jawara (Jawaraw Benbaké) o ko k'a be n'a fe. O mogo naani de farala n Benba Kanda kan, ka na fara Manden "Dansogo" ni "Kamara" kan yan.

Nininkali : Ayiwa cekoroba an ye faranfasiya soro o la sisani. Nka Sunjatako temennen, ceba do togo bora an ka jamana fanw fe min togo ye ko : Laji Umaru. Yali Laji Umaru sera aw fana fe yan wa ?

Maliki Keyita : Laji Umaru temenna yan. Mogokorobaw b'a fo n jena cogo min, Laji Umaru nana yan. A ye tile fila yere ke yan. Maakorobaw ka focogo la, f'a donna kaliwa la manden yan.

Nininkali : O kunnafoni diyara an ye. An b'a fe ka min don sisani ye Keyita bulondaw ye.

Maliki Kante : Bulonda folo Kaaba yan, o ye Fodela ye ; o kofe, Nanala ; o ko fe, funfunla ; o kofe, Balala. Olu ye masaren bulondaw y. O kofe, Nakanina ni Nanala, olu de bës ye kabila kelen ye.

Nininkali : O diyara an ye. Nka folen ninnu bës ye lawale jan ko ye. An hakili b'aw ka ceba do togo la min ka waati majanya kosebe, n'o ye Kaaba Manbi ye. Nka mogow m'ale

dön kosebe. An b'a nini i fe i ka do f'an ye ale kan Jekabaara kalanbagaw kanma. Yali Kaaba Manbiko be cogodi aw fe yan ?

Maliki Keyita : Kaaba Manbiko ye tige de ye. Faama o faama, minnu ye masaya ke Kaaba yan, k'a damine Kaba Kamori la, ka se Nisiya Kamori la, Kaaba Manbi fora olu de ko. Kaaba Manbi kera donnina ye, a kera faama ye. Folo, Kaba Kamori ye mugu gosi k'a damine "Bamoko solo ma ka t'a bila fo Kurusa Banan Koro.

Nininkali : Bamako solo ye yoro jumen ye ?

Maliki Keyita : N'i y'a men ko Bamako solo, o be Kulukoro ni Bamako de ce. Bamako be Manden fe. K'a damine yen ma, Kaba Kamori ye mara ke fo Kurusa Banan Koro. A dan kera yen ye. Nasiya Kamori for'o ko. O fana ye mugu gosi fo ka taa a bila sege Mansala. O fana dan kera sege Mansalan ye. Manbi (Kaaba Manbi) ka mugugosi ma caya. Nk'a kera faama ye min togo bora fo ka temen. A tun ye donkotigifana ye. A tun be se kol a. Su o, tile o, Manbi tun b'a bës dön ! A diyara mogow ye, a sera ko la : Samori nalen Manbi de tile ro, ka bakola ninnu tige ka na ko a be ba tige Kaaba yan. A ye ci bila Kaaba Manbi ma, o nana. A ko : N tooman ne dun b'a fe ka ba tige kan'i bara. Ka si yan. Nka n batigecogoko de be ka nkönöna fili. Manbi y'a jaabi ko : "N tooman o man gelén". Manbi ye ci bila kuruntigi bës ma. Olu nalen, u y'a mine bako bolo ma, ka kurunw ju sigi nogon ko ka ba cétige ka na se gere ma. Manbi ko Samori ma ko : "I ka mogow k'i togoma nin kan ka ba tige, u senkana se ji ma". Olu bës tigera o cogó la ka ban. A sorola ka Samori nininka ko : "N tooman i ka mogow banna tige la wa ?" Samori y'a jaabi ko "U banna tige la". Samori sorola k'a f'a ye o de la sa ko : "Jitigi !". O de temenna Manbi ni Samori ce. U ka fo la, Samori nana si Kaaba yan. Duguse jelen, a dogoke k'a ma ko : "N koro, a fo anbë se ka taa ka duguba kalawulu nin to an ko tan wa ?". Samori y'o jaabi ko : "N terike ka dugu de ye nin ye... Nintecide l' A k'a ma tuguni ko : "N dogo, i be dugu bës tomo ye kërefe, nka i te Kaaba tomo ye !" U silen, sogomafé u bora yanka taa. U ma Kaaba ci. Kaaba Manbitora a ka fanga la.

Nininkali : Yali Samoritile temennen ko, an be se ka do dön Kaaba Manbi ka fanga la f'a faatuwaati wa ? Walima a donnin dannen don Samoritile waati doron de ma wa ?

Maliki Keyita : Ayi a donnin ma dan Samoritile waati doron ma. Kaaba Manbi meennna. A y'a ka fanga ke kosebe. Mun fen de ye Kaaba Manbiko kundogon kosa in na ? Tubabuw nalen de y'o ke. Nonte : ka kële wuli ka taa... dansigira o la farafinfanga la Manbi tile de ro. Manbiko danna yen de.

Tulon te sebe sa

Sabunuman labanko (tige laban)

Sabunuman ka kabaforo kera jugu son-pere foro ye ! A nena halli. A nena fo ka Sabunuman yere nin lasaha. Don do la, Sabunuman fari tun man d'a la kosebe. Okanma ay'adenkenin bila ka taa foro kono-gen. Kono kulu nana fensek kabaforo kan. Sabunuman denke ye bele fili kono ma. O yoroni bese mankanba do bor'a ni fan bese ce, k'a nininka ko "Jonn de ye bele misen kerukonow ma?" Sabunuman denke ma siran barisa a fa tun y'a bilisira ni laadilikan bese ye, fo laadilikan kelen. O de kanma a ye mankan jaabi ko "Ne Sabunuman denke de don". Mankan y'a nininka ko "E dun y'o ke mun de kanma?" Sabunuman denke y'a jaabi ko: "Konow de tun be ka kaba dun". Mankan y'a nininka ko : "Jonn de y'o yamaruya d'i ma?" Sabunuman denke y'a jaabi ko: "Mogo si" Makan ko a ma sa ko : "Ayiwa ne de ye jinekeba ye". Yan yoro in jinekuntigi de ye n ye. O kanman, n be n ka jinew bila ka taa demen don i m'a". O kelen, jine kamalen ba bi naani bora. Ne ba keme naani ani tulo ba keme naani ani nin ba keme wolonwula b'u bese la. Ubes be ka ye. Ubes nagalilen don. Yoroni kelen ten, u ye kabaforo kabaw bese kar k'u jeni k'u jimi !! O kelen, Sabunuman denke joorola. Atora foro kono kelennahaami na. Wulada sera. Denke ma ye so. Sabunuman n'a muso konoafilia. O de kanma, Sabunuman wulila ka taa a denke cogoya laje foro kono. A sera yen yoro min, a ne d'a ka foro sawura kan, a jigitiga ka dibi don a hakili ma. A y'a denke nininka. O ye ko bese nefo a ye. Sabunuman dimina o de la k'a denke mina ka tege ne kelen walon a ne kan. O yoroni kelen bese la, mankanba do bor'a ni fan bese ce, k'a nininka ko : "Jonn de ye tege ci do ne kan ne ka yoro la?" Sabunuman diminen y'a jaabi ko : "Ne Sabunuman de ye n den bugo, barisa n ka kabaforo jumanba in bese tijena a sababu la". O yoro la, mankan y'a ka ye leko folo

b'u bese la. U be ye le, u bese jagalilen don.. Yoroni kelen, u ye foro-kono kono bese faga. Sabunuman denke nisondiyara. Atora foro kono fo ka taa tile gan. Kongoy'a mine. Sabunuman dun ninena k'a fa ye k'a kana kaba, hali kelen, kari ! Denke fora ka wuli k'i jesin kaba do sun ma. A ye kaba kunba kari. O yoroni kelen bese, mankanba do bora a ni fan bese ce, k'a nininka ko "Jonn de ye kaba kari ? Sabunuman denke yiranyiranna doonin. Nk'a labanna ka mankan jaabi ko : "Ne Sabunuman denke de don". Mankan y'a nininka ko : "e dun y'o ke mun de kanma ?" Sabunuman denke y'a jaabi ko: "kongo de be n na. N ye kaba kelen kari walasa k'a jeni k'a jimi". Mankan y'a nininka ko "Jonn de y'o yamaruya d'i ma ?" Sabunuman denke y'a jaabi ko : "mogo si". Mankan ko "Ayiwa ne de ye jinekeba ye. Yan yoro jinekuntigi de ye ne ye. Ode kanma, n be n ka jinew bila ka taa demen don i m'a". O kelen, jine kamalen ba bi naani bora. Ne ba keme naani ani tulo ba keme naani ani nin ba keme wolonwula b'u bese la. Ubes be ka ye. Ubes nagalilen don. Yoroni kelen ten, u ye kabaforo kabaw bese kar k'u jeni k'u jimi !! O kelen, Sabunuman denke joorola. Atora foro kono kelennahaami na. Wulada sera. Denke ma ye so. Sabunuman n'a muso konoafilia. O de kanma, Sabunuman wulila ka taa a denke cogoya laje foro kono. A sera yen yoro min, a ne d'a ka foro sawura kan, a jigitiga ka dibi don a hakili ma. A y'a denke nininka. O ye ko bese nefo a ye. Sabunuman dimina o de la k'a denke mina ka tege ne kelen walon a ne kan. O yoroni kelen bese la, mankanba do bor'a ni fan bese ce, k'a nininka ko : "Jonn de ye tege ci do ne kan ne ka yoro la?" Sabunuman diminen y'a jaabi ko : "Ne Sabunuman de ye n den bugo, barisa n ka kabaforo jumanba in bese tijena a sababu la". O yoro la, mankan y'a ka ye leko folo

ke, kabi foroko in damine ! A ye sabunuman nininka ko "jonn de y'o yamaruya d'i ma ?" Sabunuman y'a jaabi ko : "mogo si". O yoro de la sa mankan y'i kanto a ma ko : "O ka ni ! O ka ni. Ijon ka n ka jamakulu bila ka taa i demen !" O yoroni kelen bese, jine kamalenw kera ka yoro fa. Hakentanw tun y'u ye. U be ye ; u bese nagalilen don. Yoroni kelen, uye Sabunuman denke gosi k'a faga, fo k'a sogo finikolonama to duguma. Sabunuman haamina. Sabunuman haamina kosebe. A ma se ka taa a ka so. Wulada sunin, a muso konoafilia bagato ye foro sira mine. O selen yen, ka Sabunuman sawura laje mogo-wolo finikolonama kunna yoro min, aa, a yi ke kasi kan. O de kanma mankan ye nininkali ke ko : "Jonn de be kasi la ne ka yoro la ?" Sabunuman joorola. A muoso koni ye jaabili ke ko : "Ne Sabunuman muso de be kasi la". O yoroni kelen, mankan y'a nininka ko "Mun de kanma i be kasi la ? Jon de y'o yamaruya d'i ma fana ?" Sabunuman muso y'a jaabi ko : "N be kasi la barisa nce ye anden lase saya ma. Yali o be yamaruya nininkun bowa ?" Mankan ko : "O ro sa, ijon ka cedenw ka t'i demen !" Jine kamalenw bora i ko da-kono-jinw. U nisondiyalenba ; u nagalilenba ; u seewalenba. Yoroni kelen u nana kasi damine. U ye neji bok'o ke bajie mihi taara ni Sabunuman muso n'a den su ye. Sabunuman fana ma dowera ke, a y'a bolo coron a kun k'a ka sira npete labo. A y'o kono-siramu-gu bese foron. O dun kerale fana sata ye.

O de kanma mogow ka laadilikan sinsinna. "N'i sera dugu in kono min togo ye ko kokunceso, i yere kolosi a kerefe fugannin na..."

Nsirin in bayelemabaa
n'a rokurayabaa
Banumanke